

Voorontwerp verbetert stelsel niet

Keuze voor toetsing achteraf verbetert overzichtelijkheid van ontslagrecht niet

Koen Vermeulen

Fatma Koser Kaya, D66-Kamerlid, doorbreekt met haarvoorontwerp voor wijziging van het ontslagstelsel de stilte rond het onderwerp. Haarvoorstel lijkt erg op dat van de commissie-Rood van elf jaar geleden. Zij wil het duale stelsel — met zijn onoverzichtelijke en ongelijke UWV- en ontbindingsroute — begrijpelijk afschaffen. Maar haar keuze voor toetsing achteraf maakt het niet overzichtelijker.

Straks maakt de werkgever aan de werknemer een ontslagvoornemen bekend, reageert de werknemer daarop en volgt de ontslagbrief waarmee de arbeidsovereenkomst eindigt. De werknemer rest

een gang naar de rechter. Oordeelt de rechter het ontslag 'redelijk', dan krijgt de werknemer geen vergoeding. Als het ontslag 'onredelijk' wordt gevonden wel. Bij vaststelling hiervan zijn 'alle omstandigheden van het geval' bepalend. Aangesloten wordt bij de rechtspraak van de Hoge Raad over kennelijk onredelijk ontslag.

Daarnaast introduceert het Voorontwerp een 'kennelijk onredelijk ontslag' nieuwe stijl, voor het geval het ontslag echt maat-

D66-Kamerlid doet dappere poging om oude voorstellen van de commissie-Rood in een wet te gieten

schappelijk onbetamelijk is. Uitgangspunt is herstel van de dienstbetrekking. Het is de vraag hoe reëel deze sanctie is na jarenlange procedures. In de praktijk zal zich dit vertalen in de ter afkoop hiervan voorgestelde billijke vergoeding. Het is niet uitgesloten dat voor de berekening daarvan weer een soort kantonrechttersformule wordt ontwikkeld.

De huidige formule blijft overigend voor een werknemer voor wie een opzegverbod geldt. Daartoe blijft wél de ontbindingsroute bestaan, hetgeen het ontslagrecht niet overzichtelijker maakt. De vraag is ook wat er met zo'n repressief stelsel overblijft van een van de grondslagen van het arbeidsrecht: werknemersbescherming. Het spreekwoordelijke balletje komt

achteraf bij de werknemer te liggen. Daarmee lijkt ook de met het Voorontwerp beoogde vermindering van de juridisering niet bereikt. Betwijfeld kan ook worden of de lange en onvoorspelbare (kennelijk) onredelijk ontslagprocedures leiden tot betere rechtsbescherming en rechtszekerheid.

Kritisch zijn op een dappere poging om de oude ideeën van 'Rood' in wetgeving om te zetten, is gemakkelijk. De aangevoerde bezwaren tegen het duale en preventieve stelsel kunnen echter deels ook worden aangevoerd tegen het nu voorgestelde repressieve stelsel.

Mr. K.P.D. Vermeulen is advocaat bij GMW Advocaten te Den Haag.